

TÓTH KLÁRA (1939-2013)

Életének 75. évében, 2013. december 9-én elhunyt *Szepesváryné Tóth Klára* gyógyszerész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.

Tóth Klára 1962-ben szerzett diplomát a Budapesti Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. Sikeres tudományos pályafutásának gyökerei idáig nyúlnak vissza. Az analitikai kémiával a gyógyszerészhallgatók *Schulek Elemér*, a magyar analitika nemzetközileg is nagyhírű, kiemelkedő személyisége, az ELTE Szeretlen és Analitikai Tanszékének gyógyszerész végzettségű professzora, előadásain ismerkedtek meg. Intézetének docense, a később világhírré szert tevő *Pungor Ernő* speciálkollégiumán ismerkedett meg Tóth Klára a korszerű, műszeres analitikával, majd gyakorlatban az egész tudományos pályafutásán végigvonuló témával, az ionszelektív membránelektrodok kutatásával. Amikor Pungor Ernő 1962-ben a Veszprémi Vegyipari Egyetem Analitikai Tanszékének professzora lett, a friss diplomás Tóth Klárát is Veszprémbe hívta, ahol a tanszék tanársegédje, majd adjunktusa lett. Kutatómunkájában, ennek nemzetközi elismertségében nagy jelentősége volt annak a két évnek, amit 1965 után ösztöndíjasként a Birminghami Egyetemen dolgozott végig. Amikor Pungor Ernő 1970-ben a

Budapesti Műszaki Egyetem Általános és Analitikai Tanszékének professzora lett, Tóth Klára ide is követte. Kutatómunkája töretlenül folyt tovább, sőt az kiterjedt a kémiai és bioszenzor-kutatás újabb területeire is. Az elért tudományos sikerek megalapozták hivatali előrehaladását egészen a professzori kinevezésig (1991), majd 2003 és 2006 között az MTA-BME Műszaki Analitikai Tanszéki Kutatócsoport vezetői posztjáig. A kutatócsoport professzoraként idősebb korában is nagy lelkesedéssel folytatta a kutatómunkát. Tudományos hagyatéka több mint kétszáz folyóiratcikk, két könyv, tizenkét könyvfejezet és tíz szabadalom.

Töretlen volt előrehaladása a Magyar Tudományos Akadémián is: 1970-ben nyerte el a kandidátusi, 1991-ben az akadémiai doktori fokozatot, majd 1995-ben a levelező, 2001-ben pedig a rendes tagságot. Hosszú időn keresztül elnöke volt a Kémiai Tudományok Osztálya Analitikai Bizottságának.

A tudományos kutatás mellett az oktatás is nagy szerephez jutott életében: nagyszámú egyetemi diploma, doktori munka témavezetője volt. A hazai és nemzetközi tudományos közéletben való aktív részvételét mutatja, hogy hosszabb ideig elnöke volt az OTKA Élettelen Természettudományi Kollégiumának, tagja az IUPAC Anali-

tikai Kémiai Bizottságának. Számos kitüntetése közül kiemelkedik a 2000-ben elnyert Széchenyi-díj.

Tóth Klára tudományos pályafutására való visszaemlékezés után következzenek itt néhány szubjektív gondolat. Egy kitűnő ember, nagyszerű tudós elvesztése mindig nagy szomorúsággal tölti el a hátrahagyottakat. Ehhez a szomorúsághoz ebben az esetben hozzájárul még a magyar gyógyszerész-társadalom szomorúsága: *Burger Kálmán* és *Nyiredy Szabolcs* elvesztése után Tóth Klára volt Akadémiánk utolsó gyógyszerész végzettségű tagja. Bár tudományterülete nem volt közvetlen része a gyógyszerésztudományoknak, kutató- és oktatómunkájában mindig nagy szerephez jutott gyógyszerész végzettsége. Aktív tagja volt Akadémiánk Gyógyszerésztudományi Komplex Bizottságának. Ilyen vonatkozásban is nagy űrt hagyott maga után.

Végül néhány szó, Tóth Kláráról, az emberről, a barát-ról. Nagyszerű tudományos eredményeivel látszólag el-lentétben, végtelenül szerény, halk szavú, melegszívű ember volt. Lehet őt „anti-karrieristának” is nevezni, hiszen mindig jobban érdekelte az éppen végzett kutató-munka, mint eredményeinek gyümölcsöztetése karrierje építése céljából. Elérezékenyülve gondolok vissza a Vele folytatott négyszemközti vagy szélesebb körű tudományos megbeszélésekre, ahol a szerényen, halkan elmondott tudományos szöveget, érvelést mindig kísérte a rá jellemző finom mosoly és néhány mély emberséget, szeretetet mutató szó.

A kiváló gyógyszerész, tudós és ember emlékét tisztelettel és szeretettel megőrizzük.

Görög Sándor
akadémikus